

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 214/2013-12

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2013 podľa § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov o námietke predpojatosti sudcov Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta uplatnenej obchodnou spoločnosťou C., spol. s r. o., B., a C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii, zastúpených advokátom JUDr. J. K., B., v konaní o ich sťažnosti vedenej Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 10657/2013 takto

r o z h o d o l :

Sudcovia Ústavného súdu Slovenskej republiky Juraj Horváth a Sergej Kohut nie sú vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vedenom Ústavným súdom Slovenskej republiky pod sp. zn. Rvp 10657/2013.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 25. februára 2013 doručená sťažnosť obchodnej spoločnosti C., spol. s r. o., a C., spol. s r. o. v dodatočnej likvidácii (ďalej len „sťažovateľky“), vedená pod sp. zn. Rvp 10657/2013,

ktorou namietajú porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1, čl. 47 ods. 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a práv podľa čl. 3 ods. 1 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. novembra 2012 v konaní vedenom pod sp. zn. 1 Obdo V/18/2012.

Sťažovateľky podaním z 25. marca 2013 prostredníctvom svojho právneho zástupcu doručeným ústavnému súdu 27. marca 2013 vyhlásili, že po pridelení sťažnosti II. senátu ústavného súdu odmietajú sudcov tohto senátu Juraja Horvátha a Sergeja Kohuta pre ich predpojatosť.

Dôvodom podanej námietky «sú skutočnosti viažuce sa k spôsobu, akým sudcovia rozhodovali v inom konaní, vecne nerozlučne spojenom s v súčasnosti napádaným rozhodnutím.

Menovaní sudcovia totiž, ako členovia senátu ÚS SR v konaní č. I. ÚS 356/06 rozhodovali o sťažnosti sťažovateľa – F. - pre porušenie o. i. jeho práva na spravodlivé súdne konanie, podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru..., postupom a uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2 Obo 344/2005 zo 16. novembra 2005. V konaní o tejto sťažnosti vtedajší sťažovateľ v podstate z viacerých dôvodov tvrdil nezákonnosť a protiústavnosť rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, ktorý ako odvolací súd zrušil uznesenie prvostupňového konkurzného súdu o zamietnutí návrhu na vyhlásenie konkurzu na úpadcu - sťažovateľa v terajšom konaní (C., spol. s r. o.). Ústavný súd SR sťažnosti v časti vyhovel, vyhodnotil porušenie práva na spravodlivé súdne konanie a napádané rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zrušil a vrátil mu ho na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Čo je však s ohľadom na predkladanú námietku podstatné, uvedený senát svoje rozhodnutie odôvodnil výlučne tým, že odvolací súd mal v napádanom rozhodnutí konať o odvolaní podanom neoprávnenou osobou (úpadcom, ktorý nebol navrhovateľom), v zmysle interpretácie ustanovení zák. č. 328/1991 Zb. v znení účinnom v rozhodnom čase namietanými sudcami. Odhliadnuc od skutočnosti, že uvedená interpretácia je neudržateľná, keď popiera základný predpoklad právneho štátu v podobe súdnej kontroly zákonnosti, možnosti preskúmania prvoinštančného rozhodovania súdu na návrh účastníka konania, sudcami označený dôvod vôbec nebol predmetom príslušného konania...

Samotný Ústavný súd SR v dotknutom náleze tvrdenia sťažovateľa v časti tvrdeného porušenia čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozvádza na ôsmich stranách (s. 8 - 16 dotknutého nálezu). Je zrejmé, že súdom použitý dôvod vôbec nebol tvrdený sťažovateľom, nemohol byť predmetom prieskumu ústavného súdu. a ak dotknutí sudcovia sami pojali do predmetu konania vlastné dôvody, na ktorých následne aj postavili výrok rozhodnutia, konali výslovne nad rámce sťažnosti „ultra petitum“, a v rozpore s ust. § 20 ods. 3 zák. č. 38/1993 Z. z...

Zároveň by sme chceli poukázať na vyjadrenia predsedu Najvyššieho súdu... JUDr. Š. H., ktoré boli uverejnené v médiách/a ktorými tento ústavný činiteľ spochybňuje morálne kvality sudcov Ústavného súdu JUDr. Horvátha a JUDr. Kohúta.

Aj tieto vyjadrenia nás vedú k presvedčeniu, že naša námietka proti uvedeným sudcom je zákonná a dôvodná. Neexistuje zákonná záruka v osobách sudcov JUDr. Horvátha a JUDr. Kohúta, že budú rozhodovať nezaujato a objektívne. Podľa nášho názoru, uvedení sudcovia nemôžu rozhodovať vo veci tak, aby neporušili ústavné práva sťažovateľa.».

Sťažnosť sťažovateľiek bola v súlade s rozvrhom práce ústavného súdu na rok 2012 účinného od 1. marca 2012 do 28. februára 2013 (ďalej len „rozvrh práce“) pridelená sudcovi Lajosovi Mészárosovi ako sudcovi spravodajcovi, ktorý je členom II. senátu ústavného súdu.

Označená vec týkajúca sa námietky predpojatosti bola predložená 23. apríla 2013 na rozhodnutie podľa § 28 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na základe rozvrhu práce IV. senátu ústavného súdu.

Sudcovia Juraj Horváth a Sergej Kohut vo svojich podaniach zo 17. apríla 2013 k námietke predpojatosti uplatnenej sťažovateľkami uviedli, že v predmetnej veci sa necítia byť predpojatí „ani pre pomer k veci ani pre pomer k účastníkom konania a ani k právnomu zástupcovi“, pričom obidvaja sudcovia ústavného súdu dôvody ich vylúčenia, ktoré mali spočívať v rozhodovaní v inej veci, považujú za nedôvodné a neprípustné. Poukázali pritom na rozhodnutie ústavného súdu č. k. III. ÚS 305/2012-15 z 26. júna 2012.

Pokiaľ ide o námietky sťažovateľiek opierajúce sa o vyhlásenia predsedu najvyššieho súdu, tie podľa sudcov ústavného súdu nie sú „*vôbec konkretizované (napr. konkrétne v ktorých médiách, konkrétne ktoré vyjadrenia, konkrétne v ktorých príspevkoch a pod.)*“, a tiež sudcovia zhodne uviedli, že nevedia k nim zaujať stanovisko, pretože takéto neurčité námietky podľa nich nemôžu byť skutkovým východiskom na vylúčenie z predmetného konania.

II.

Podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde sudca je vylúčený z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci, ak so zreteľom na jeho pomer k veci, k účastníkom konania alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o jeho nepredpojatosti.

Podľa § 28 ods. 1 zákona o ústavnom súde účastník konania môže vyhlásiť, že niektorého zo sudcov odmieta pre jeho predpojatosť. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli do začiatku ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť najneskôr na začiatku ústneho pojednávania. Ak dôvody, ktoré vedú k vyhláseniu o odmietnutí sudcu pre jeho predpojatosť, vznikli v priebehu prvého ústneho pojednávania, môže ju účastník konania vyhlásiť bez zbytočného odkladu. Na neskoršie vyhlásenie o odmietnutí sudcu pre predpojatosť sa neprihliada a ústavný súd už o ňom nerozhoduje.

Podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde ak ide o rozhodovanie v pléne ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre jeho predpojatosť rozhodne plénum ústavného súdu; odmietnutý sudca nehlasuje. Ak ide o rozhodovanie v senáte ústavného súdu, o vylúčení sudcu pre predpojatosť rozhodne iný senát; odmietnutý člen senátu nehlasuje. Pri rovnosti hlasov rozhoduje hlas predsedajúceho.

Podľa čl. IV bodu 1 rozvrhu práce o vylúčení sudcu pri rozhodovaní v senáte podľa § 28 ods. 2 zákona o ústavnom súde rozhoduje tretí senát, ak ide o sudcov druhého senátu.

Z judikatúry ústavného súdu vyplýva, že existenciu nestrannosti sudcu treba posudzovať podľa subjektívneho hľadiska, to znamená na základe osobného presvedčenia a správania konkrétneho sudcu v danej veci, a tiež podľa objektívneho hľadiska, teda zisťovaním, či sudca poskytoval dostatočné záruky, aby bola z tohto hľadiska vylúčená akákoľvek oprávnená pochybnosť (III. ÚS 16/00).

Objektívna nestrannosť sa nikdy neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade teda platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Objektívna nestrannosť sudcu je založená na vonkajších prejavoch previazanosti sudcu s prerokúvaným prípadom či jeho vzťahom k účastníkom (resp. vedľajším účastníkom) konania (m. m. I. ÚS 352/2010).

Obsahom práva na nestranný súd je, aby rozhodnutie v konkrétnej veci bolo výsledkom konania nestranného súdu, čo znamená, že súd musí každú vec prerokovať a rozhodnúť tak, aby proti účastníkovi postupoval nezaujato a neutrálne, žiadnemu z nich nenadŕžal a objektívne posúdil všetky skutočnosti závažné pre rozhodnutia vo veci. Nestranný súd poskytuje všetkým účastníkom konania rovnaké príležitosti na uplatnenie všetkých práv, ktoré im zaručuje právny poriadok, pokiaľ súd má právomoc o takomto práve rozhodnúť (napr. II. ÚS 71/97, III. ÚS 158/08).

Sudcovia ústavného súdu Juraj Horváth a Sergej Kohut vo svojich vyjadreniach uviedli, že námietku predpojatosti uplatnenú účastníkmi konania považujú za nedôvodnú a že vo veci vedenej pod sp. zn. Rvp 10657/2013 sú pripravení rozhodovať objektívne a nestranne.

Účastníci konania námietku zaujatosti vo vzťahu k dvom sudcom ústavného súdu odôvodnili okolnosťami spočívajúcimi v spôsobe ich rozhodovania vo veci vedenej ústavným súdom pod sp. zn. I. ÚS 356/06.

Pri posúdení námietky účastníkov konania treba vychádzať aj z právnej úpravy obsiahnutej v ustanovení § 14 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku („Dôvodom

na vylúčenie sudcu nie sú okolnosti, ktoré spočívajú v postupe sudcu v konaní o prejednávanej veci alebo v jeho rozhodovaní v iných veciach“), podľa ktorej tieto účastníkmi konania prezentované dôvody, o ktoré opiera spochybnenie nezaujatosti označených sudcov ústavného súdu, jednoznačne spadajú do rámca negatívne vymedzených okolností, na ktoré konajúci súd pri rozhodovaní o vylúčení sudcu neprihliada.

Vychádzajúc z uvedeného záveru III. senát ústavného súdu konštatuje, že v podaní sťažovateľiek nezistil také skutočnosti, ktoré by podľa § 27 ods. 1 zákona o ústavnom súde viedli k vylúčeniu uvedených sudcov z výkonu sudcovskej funkcie v konaní vo veci vedenej na ústavnom súde pod sp. zn. Rvp 10657/2013.

Výrokom svojho rozhodnutia preto vyslovil, že sudcovia ústavného súdu Juraj Horváth a Sergej Kohut nie sú vylúčení z výkonu sudcovskej funkcie v tomto konaní.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2013